

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN OP VRAGEN VAN

B. Canton (PvdD)
(d.d. 13 juni 2016)

Nummer
3193

Onderwerp
Luchtkwaliteit

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De provincie geeft geld uit aan veiligheid, gezondheid en mobiliteit.

Gezondheidsbevorderende maatregelen worden in Nederland echter langzaam genomen.¹ Onderstaande vragen zijn gebaseerd op vier constatering/overwegingen.

- I. *Er wordt minder geld uitgegeven aan verbetering luchtkwaliteit dan aan aanleg en onderhoud van wegen en verkeersveiligheid.*
Bij een vergelijking naar de uitgaven van de provincie Zuid-Holland de afgelopen jaren aan de doelen "2.1 Zorg voor de kwaliteit van provinciale infrastructuur" en "2.2 Een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid" enerzijds en "2.4 Een beter leefmilieu met minder hinder" anderzijds blijkt dat doel 2.4 minder geld heeft ontvangen. Uit de begroting 2016 is gebleken dat 224.196 euro versus 2.333 euro (x 100.000) wordt uitgegeven aan respectievelijk de programma's "Instandhouding, bereikbaarheid en verkeersveiligheid op orde" en "Schone en toekomstbestendige energie".²
- II. *Het probleem van verkeersslachtoffers is relatief beperkt in vergelijking tot het aantal slachtoffers als gevolg van slechte luchtkwaliteit.*
Uit statistieken van het CBS blijkt dat in de periode 2010-2014 het aantal verkeersdoden in Zuid-Holland in de periode 2010-2014 tussen de 78 en de 98 fluctueert.³ Dit betreft alle wegen, niet enkel provinciale wegen.
- III. *Het Planbureau voor de Leefomgeving stelt dat jaarlijks duizenden Nederlanders een jaar eerder overlijden als gevolg van luchtvervuiling.⁴*
- IV. *Uitgaven aan automobieliteit gaan veelal ten koste van de luchtkwaliteit en daarmee van de gezondheid.*

¹ "Levensverwachting, Achtergrondstudie uitgebracht door de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg bij het advies Sturen op gezondheid" L. Ottes, Den Haag, 2011.

² Zie afbeelding laatste bladzijde, <http://2016.begrotingzuidholland.nl/> begroting in een oogopslag, enkel aangevuld met pijlen en toelichtende tekst.

³ <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=71426NED&D1=0&D2=a&D3=0&D4=9&D5=14-18&HD=160307-1539&HDR=T,G3&STB=G1,G2,G4>

⁴ http://www.pbl.nl/sites/default/files/cms/publicaties/Knol_van_Velze_2009_Interpretatie_v_roegtijdige_sterfte_luchtverontreiniging.pdf

In algemene zin leidt meer autogebruik of het gebruik van auto's op een hogere snelheid tot meer uitstoot van uitlaatgassen en roetdeeltjes, wat op haar beurt leidt tot ongezondheid. Een duidelijke Zuid-Hollandse casus hierbij is de A13 bij Rotterdam. Bij het verhogen van de maximum snelheid, op 1 juli 2012 van 80 naar 100 kilometer per uur op de A13 bij Overschie is vastgesteld, door onderzoekers van de DCMR, dat een hogere uitstoot van uitlaatgassen en roetdeeltjes leidde tot een daling van de levensverwachting van de inwoners van Overschie met 20 dagen. Dit was aanleiding om de maximumsnelheid terug te brengen naar 80 kilometer per uur.

- V. *Het duurt in Nederland lang voordat gezondheidsbevorderende maatregelen genomen worden.*

Een voorbeeld is het verbod op het gebruik van asbest. Asbestose werd in 1936 erkend. In 1943 kwam longkanker door asbest in Duitsland op de lijst van beroepsziekten te staan. Pas na een arrest uit 1990 van de Hoge Raad – en toen rechtbanken en masse asbestslachtoffers schadeclaims toewezen – kwam er in 1993 een asbestverbod (Asbestbesluit).⁵

1. *Bent u op de hoogte van het recente onderzoek van Dr. Erica S. Schultz et al⁶ waarin geconcludeerd wordt dat "Early exposure to traffic pollution may affect lungs later."?*

Antwoord:

Wij hebben kennis genomen van dit onderzoek.

2. *Wat vindt u van de conclusies van dit onderzoek dat "policymakers should take traffic air pollution levels into considerations when planning for housing, schools and daycare centers"⁷?*

Antwoord:

GS achten het verstandig dat bij het plannen van bebouwing, des te meer waar kwetsbare groepen verblijven, rekening wordt gehouden met de gevolgen voor luchtkwaliteit.

3. *Is GS het met ons eens dat de voornoemde conclusie uit het onderzoek – gezien de verantwoordelijkheden van de provincie – ook betekent: "Beleidsmakers zouden – vanwege verkeersluchtvervuiling – rekening moeten houden met de ligging van huizen, scholen en kinderopvanglocaties bij het plannen van wegen en het vaststellen van maximumsnelheden."? Zo ja hoe gaat u die interpretatie vorm geven? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

Bij het plannen van wegen en het vaststellen van maximum snelheden houden overheden, zo ook de Provincie Zuid-Holland, rekening met alle wettelijke vereisten, waaronder luchtkwaliteitsaspecten. Daarnaast kiezen GS voor het voortzetten van de bestaande aanpak om de luchtkwaliteit verder te verbeteren.

Wij verwijzen graag naar de Zesde Voortgangsrapportage Luchtkwaliteit, die wij u 19 april 2016 hebben toegezonden.

⁵ "Levensverwachting, Achtergrondstudie uitgebracht door de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg bij het advies Sturen op gezondheid" L. Ottes, Den Haag, 2011. Pag. 41

⁶ Karolinska Institutet, Institute of Environmental Medicine in Stockholm

⁷ <http://www.reuters.com/article/us-health-infants-air-pollution-idUSKCN0YF2LE>

4. *Is GS het met ons eens dat het grote verschil in uitgaven voor provinciale mobiliteit enerzijds en provinciale luchtkwaliteit anderzijds door het College de afwegingsfactor (volks)gezondheid onvoldoende wordt meegewogen?? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

De afwegingsfactor (volks)gezondheid is in Nederland vertaald in de wettelijke vereisten voor onder meer infrastructuur en mobiliteit. Aan deze wettelijke vereisten wordt bij de uitvoering van plannen voor mobiliteit volledig voldaan. Daarnaast kiezen GS voor het voortzetten van de bestaande aanpak om de luchtkwaliteit verder te verbeteren dan de wettelijke vereisten. GS herkennen zich daarom niet in de stelling dat de afwegingsfactor (volks)gezondheid onvoldoende zou worden meegewogen.

5. *Gezien het verschil in uitgaven aan verbetering luchtkwaliteit enerzijds en (o.a. veiligheid van) infrastructuur anderzijds en het grote belang van gezonde lucht voor de levensverwachting van Zuid-Hollandse inwoners, is het College bereid om meer te investeren in de verbetering van luchtkwaliteit? Zo nee, waarop baseert u uw mening?*

Antwoord:

In de Zesde Voortgangsrapportage Luchtkwaliteit, die wij u 19 april 2016 hebben toegezonden, geven GS aan dat zij blijven investeren in de verbetering van de luchtkwaliteit. GS achten de daarvoor beschikbare middelen voldoende, mede gezien het feit dat overal langs provinciale wegen wordt voldaan aan de Europese grenswaarden.

6. *Is GS het met ons eens dat gemeenten die niet voldoende ingrijpen in gemeentelijke knelpunten in luchtkwaliteit door de provincie actief dienen te worden benaderd om maatregelen te treffen om de luchtkwaliteit te verbeteren?⁸ Zo nee, waarom niet?*

Antwoord:

De gemeenten Den Haag, Rotterdam, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk zijn volgens de jaarlijkse landelijke Monitoringsrapportage uit december 2015 de enige gemeenten in Zuid-Holland met een knelpunt op het gebied van luchtkwaliteit. Bij het zoeken naar oplossingen voor knelpunten werkt de Provincie Zuid-Holland met onder meer deze gemeenten samen. GS hebben geen reden om te veronderstellen dat de betreffende gemeenten zich onvoldoende inspannen om deze knelpunten op te lossen.

Den Haag, 5 juli 2016

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

drs. J.H. de Baas

voorzitter,

drs. J. Smit

⁸ *Wegen zoals de Hoefkade en de gedempte Burgwal in Den Haag en de 's-Gravendijkwal in Rotterdam.*

De begroting in een oogopslag

geraamde lasten 2016
Provincie Zuid-Holland

Bedragen x € 1.000

PROGRAMMA 1
GROEN, WATERRIJK EN SCHOON
€ 232.822

PROGRAMMA 2
BEREIKBAAR EN VERBONDEN
€ 369.221

PROGRAMMA 3
AANTREKKELIJK EN CONCURREREND
€ 97.262

PROGRAMMA 4
BESTUUR EN SAMENLEVING
€ 45.106

Doel 2.1 en
doel 3.2

